

A KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET SZEREPE A MEGBÍZHATÓ ÉS VALÓS KÉP KIALAKÍTÁSÁBAN AZ IT CÉGEK PÉLDÁJÁN KERESZTÜL*

THE ROLE OF THE NOTES ON THE ACCOUNTS IN THE FORMATION OF RELIABLE AND REAL ASPECT ACROSS IT COMPANIES

KEREZSI DÓRA tanszéki demonstrátor, számvitel Ma-szakos hallgató

Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

DR. FENYVES VERONIKA egyetemi docens

Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar

Abstract

It can be said about each entity that the awareness is a sine qua non for the successful operation thereof. To obtain this, both the enterprise and its environment require a reliable and uniform information system so that the enterprises can be judged and assessed. This need is met by the accounting of enterprises which appears in Act C of 2000 on Accounting in Hungary. The report include Balance Sheet, Income Statement and Notes. There is a criticism of reports appearing in the Accounting Act that the Balance Sheet and Income Statement include historical data thus the extractable information therefrom is less suitable for possible rapid interventions. However, its aim is not to do so but to include such information about the property, financial and profitability situation which are needed for the owners, investors and creditors in order to present a true and fair view; this is greatly facilitated by the Notes on the Accounts. In my treatise, I will highlight a part of the report, namely the Notes on the Accounts, which provide text information in addition to the numerical data, thereof in the formation of reliable and real aspect across IT companies in Debrecen.

1. Bevezetés

A gazdasági társaságok alapításának, működésének legfőbb célja a tulajdonosi vagyron maximalizálása, melyet a teljesítmény növelésével, értékteremtéssel, bevételek növelésével és költségek, ráfordítások csökkentésével tehetnek meg, melynek legfőbb feltétele a tájékozottság. A tanulmány megírásának fő célja az volt, hogy a vállalkozások által közzétett számviteli beszámolók rész, a kiegészítő melléklet megfelelően tartalmazza-e azokat az adatokat, információkat, melyeket a számviteli törvény előír, illetve melyek az adott külső vagy belső szereplők, érdekelték számára szükségesek.

2. A számviteli rendszer

A számvitelt számtalan módon definiálhatjuk, ebből a legelterjedtebb definíció a következő: „A számvitel olyan elszámolási és objektív információs rendszer, amely a gazdasági műveleteket megfigyeli, méri és rendszerezetten feljegyzi.”¹ A számvitel fő feladata, hogy a gazdálkodók vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetében bekövetkezett változásokat az adott üzleti évben folyamatosan nyomon kövesse, így ehhez a gazdálkodó egységben lejátszódó gazdasági folyamatokat sajátos eszközrendszerrel megfigyelje, mérje és feljegyezze.² Valamint elmondható a számvitelről az, hogy egy olyan sajátos módszertanon alapuló információs rendszer, amely egyben a tájékoztatás eszköze, illetve egy speciális ismereteket igénylő tevékenység.³

Egy vállalat sikeres működéséhez, a teljesítmények növeléséhez, az értékteremtéshez, vagyon gyarapításához egyik véleményem szerint legfontosabb feltétele a tájékozottság. Minden egyes gazdasági folyamatról a külső és belső résztvevőknek megalapozott ismeretekre van szükség, így a gazdálkodásra vonatkozó információk elsajátítása nélkülözhetetlen a belső és külső környezet számára egyaránt (tulajdonosok, vállalkozás vezetői, menedzsment, munkavállalók, potenciális befektetők, hitelezők, már meglévő és leendő partnerek).⁴ Ebből az elengedhetetlen tájékozottságból kiindulva vetődik fel az a kérdés, hogy a vállalkozások által nyilvánosságra hozott és közzétett beszámolók tartalmazzák-e azokat az információkat, melyekből az adott szereplők, érdekelték számára szükségesek.

2.1. Mérlegelméletek és a vállalkozás érdekeltjei

Már az 1900-as évek környékén felmerült a mérlegkészítés gondolata a szakemberekben. Napjainkban a mérlegelméletet két nagy csoportba sorolhatjuk, az egyik a materiális míg a másik reáltudományos elméletek. Míg materiális elméletek egy-egy konkrét mérlegcélból indulnak ki, mérlegből és szabályrendszerből állnak. Ezzel ellentétben a reáltudományos elméletek az érdekhordozók céljaiból, információ igényeiből indulnak ki és a mérleghez különböző kiegészítések kapcsolódnak.

A modern érdekhordozói elméletek a következő érdekelti csoportokat azonosítják:

- *tulajdonosok*: a saját tőkéjüket fektették a vállalkozásba, ettől a piacon elérhető legmagasabb hozamot várják el,
- *hitelezők*: akik külső forrást biztosítanak a vállalkozás működéséhez, az elvárt jövedelmük a szerződésben meghatározott tőke- és kamattörlesztés,
- *vezetők, menedzsment*: vállalkozás irányítói, jövedelmük főleg bér jellegű, mely általában függ az adott társaság eredményességétől,
- *piaci partnerek*: a vállalkozás üzleti kapcsolatait bonyolítja le ezekkel a szereplőkkel (vevők és szállítók), az adott vállalkozás pénzügyi stabilitásában érdekelték,
- *állam*: a közfeladatok ellátásához különféle adók, járulékok formájában követel jövedelmet, a működőképességben és a nyereségességben érdekelt,
- *érdekvédelmi szervezetek*: munkavállalók érdekeit képviselik a vállalkozással szemben,
- *munkavállalók*: jövedelmük bér jellegű, így a biztonság, a vállalkozás stabilitása elengedhetetlen számukra.⁵

2.2. Beszámolási formák és a beszámoló részei

Hazánkban a vállalkozások működését a számvitelről szóló 2000. évi C törvény szabályozza. Számos paragrafusában megfogalmazza, hogy a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről kell információt szolgáltatnia a gazdálkodó társaságnak a megbízható és valós kép bemutatása érdekében. A beszámoló részei a mérleg, az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet, ezek közzétételével hozza nyilvánosságra és mutatja be a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét.⁶ Attól függően, hogy az adott gazdasági társaság milyen beszámoló készítésére kötelezett készíti el a mérlegét, eredménykimutatását és kiegészítő mellékletét különböző részletezettséggel. Az, hogy egy vállalkozásnak milyen beszámolót kell készítenie a számviteli törvényben kerül meghatározásra, 3 tényező értékhatárához van kötve, mely a mérlegfőösszeg, az éves nettó árbevétel és az átlagosan foglalkoztatottak száma. Az 1. táblázatban láthatóak a beszámolási formák és a hozzájuk kapcsolódó kritériumok. Abban az esetben érvényes a gazdálkodó szervezetre az adott beszámoló készítési kötelezettség, ha két egymást követő évben legalább kettő teljesül a beszámolási formát meghatározó tényezők közül.

Az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló és az összevont, konszolidált éves beszámoló kötelezően tartalmazandó eleme a mérlegben és az eredménykimutatáson túl kiegészítő, magyarázó és értékelő kiegészítő melléklet. Egy beszámoló vizsgálatokor a külső szereplő számára egy jól összeállított kiegészítő melléklet elengedhetetlen.⁷ A következőekben az éves beszámolót és az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozások kerülnek elemzésre.

1. táblázat: Beszámolási formák

Table 1.: Reporting forms

Beszámolási kötelezettség formája	Könyvvezetési kötelezettség	Kritériumok
Éves beszámoló	Kettős könyvvitel	Mérlegfőösszeg > 1200 M Ft
		Éves nettó árbevétel > 2400 M Ft
		Átlagosan foglalkoztatottak száma > 50 fő
Egyszerűsített éves beszámoló	Kettős könyvvitel	Mérlegfőösszeg < 1200 M Ft
		Éves nettó árbevétel < 2400 M Ft
		Átlagosan foglalkoztatottak száma < 50 fő
Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló	Kettős könyvvitel	Mérlegfőösszeg < 100 M Ft
		Éves nettó árbevétel < 200 M Ft
		Átlagosan foglalkoztatottak száma < 10 fő
Egyszerűsített beszámoló	Egyszeres könyvvitel	Törvény vagy kormányrendelet kötelezése esetén
Összevont (konszolidált) éves beszámoló	Kettős könyvvitel	Többségi részesedése van

Forrás: Saját szerkesztés, Orbán (2015) alapján

„A kiegészítő melléklet összeállítását két körülmény nehezíti meg. Szemben a mérleg és az eredménykimutatás jogszabályban rögzített formájával, a kiegészítő melléklet formájára a számviteli törvény nem tartalmaz előírást, a tartalmát szabályozó előírások pedig a kiegészítő mellékletre vonatkozó fejezetrészen kívül a törvény számos további pontján is felbukkannak.”⁸ Ez az információszolgáltatás kapcsán problémákat vethet fel mind a külső, mind a belső érintettek számára. Hiszen a célja, hogy a mérleg és az eredménykimutatás számszerű adatait információkkal kiegészítve hozzájáruljon a gazdálkodó megbízható és valós képének bemutatásába a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. Bemutassa

azokat a nem szereplő információkat, melyek a lényegesség alapelvek megfelelően jelentősen befolyásolják a külső feleket a hű és valós kép alkotásában, a nem kellően részletezett vagy önállóan nem értelmezhető adatok mellé szöveges magyarázatok fűzése. És nem utolsósorban a vállalkozás valós vagyoni pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének értékelése különböző mutatószámok segítségével.⁹ A különböző beszámolók kiegészítő mellékletében történő információk részletezettsége eltérő.¹⁰

3. Anyag és módszer

A kutatásban 5 vállalkozást választottam ki, melyek a 62-es TEÁOR számú Információ-technológiai szolgáltatást végző vállalkozások voltak. Mindegyik vállalkozás vagy székhelyileg vagy telephelyileg tevékenykedik Debrecenben. Szerettem volna, hogy legyen összehasonlíthatósági alapom, így kiválasztottam egy éves beszámolót készítő vállalkozást az IT Services Hungary Kft.-t és 4 ennél kisebb egyszerűsített éves beszámolót készítő társaságot, melyek kiválasztása már véletlenszerű módon történt. Ezen elemzett vállalkozások a következők: Ozeki Informatikai Kft., Web-Server Kft., Global Software Kft. és a Lansoft Kft. A 2016. évi beszámolójukhoz az Elektronikus Beszámoló Portál segítségével jutottam hozzá, ezek vizsgálatával, elemzésével próbáltam választ találni a már korábban felmerülő kérdésre. A kiegészítő melléklet kellőképpen ellátja-e azt a szerepét, amiért a vállalkozásnak közzé kell tennie, szerepel-e benne minden olyan információ, melyek a megbízható és valós képet tükrözik a vállalkozásról, továbbá a külső felek információszükségleteit kielégítik-e megfelelően.

4.1. A vizsgált vállalkozások bemutatása

A vizsgálatomba 5 debreceni IT szolgáltatást végző vállalkozást vontam bele, melyből egy, az IT Services Hungary Kft éves beszámolót készít, könyvvizsgálattal is alá van támasztva, míg a másik négy vállalkozás ennél kevésbé részletes beszámolót tesz közzé, azaz egyszerűsített éves beszámolót készítenek, illetve nincsen plusz beszámoló ellenőrzés sem, hiszen könyvvizgálatra nem kötelezettek. A 2. táblázatban a gazdasági társaságokat az értékesítés nettó árbevétele csökkenésének függvényében szemléltetem. Látható, hogy az IT Services Hungary Kft több mint 55 milliárd Ft-os árbevétellel rendelkezik, ehhez képest a legkisebb cég árbevétele 7,2 millió Ft.

2. táblázat: Vizsgált vállalkozások főbb adatai (ezerFt)

Table 2.: Main data of analyzed enterprises (Thousand HUF)

Megnevezés	IT Services Hungary Kft.	Ozeki Kft.	Web-Server Kft.	Global Software Kft.	Lansoft Kft.
Értékesítés nettó árbevétele	55 088 647	132 497	83 967	31 925	7 200
Adózott eredmény	2 163 588	51 754	7 632	6 621	19 179
Mérlegfőösszeg	21 764 076	127 823	83 069	36 917	7 723

Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

4.2. A kiegészítő mellékletek tartalmának vizsgálata

A 2016-os évi beszámolók részeként letöltött kiegészítő mellékletek minden pontját megvizsgáltam, hogy összhangban vannak-e a számviteli törvényben meghatározott előírásoknak. Tanulmányomban azonban csak néhány véleményem szerint fontosabb tételt szeretnék majd kiemelni az általános közzétételi kötelezettségekből, mérleghez, eredménykimutatáshoz kapcsolódó és egyéb, tájékoztató jellegű közzétételi követelményekről egyaránt.

A 3. táblázatban a Számviteli törvény szerint meghatározott néhány közzétételi kötelezettség található a vállalkozás fontosabb adatairól, számviteli politikájáról, értékelési eljárásairól, illetve vagyoni pénzügyi és jövedelmezőségi helyzet elemzéséről. Látható, hogy az IT Services Kft. minden egyes pontot közzétett a kiegészítő mellékletében, míg a többi cég esetében figyelhetőek meg hiányosságok. Leginkább az értékelési eljárásokat, értékvesztést, értékcsökkenést, értékhelyesbítést szeretném kiemelni, hiszen látható, hogy mind a négy vállalkozásban vannak hiányosságok. Fontos egy befektető számára, hogy az adott gazdaság hogyan is értékeli az eszközeit, hiszen a törvény lehetőséget ad különböző értékelésekre. Továbbá a vagyoni, pénzügyi jövedelmi helyzet elemzése különböző mutatószámok segítségével minden vállalkozásnál megtörtént, viszont a mögöttes tartalom nem lett kifejtve a kiegészítő mellékletben, azaz az adott mérleg vagy eredménykimutatás tétele miatt is változott a tárgyévra az előző évhez képest.

3. táblázat: Általános közzétételi követelmények

Table 3.: General disclosure requirements

Megnevezés	IT Services Kft.	Ozeki Kft.	Web-Server Kft.	Global Software Kft.	Lansoft Kft.
Székhely/Telephely	OK	X	OK	OK	X
Tulajdonosok, tagok, a velük szemben lévő járandóságok, kölcsön, kötelezettség	OK	OK	Tulajdonosi összetétel van	Tulajdonosi összetétel van	OK
Számviteli politika meghatározó elemei	OK	OK	OK	OK	X
Értékelési eljárások, ÉCS, Értékvesztés, Érték-helyesbítés	OK	Hiányzik: értékvesztés, érték-helyesbítés	Hiányzik: értékvesztés, érték-helyesbítés	Hiányzik: készlet-értékelés érték-helyesbítés	Hiányzik: érték-helyesbítés
Könyvelő/Könyvvizsgáló adatai	OK	X	OK	OK	X
Vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzet elemzése	OK	OK	OK	OK	OK

Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

A számviteli törvény szerint a mérleghez kapcsolódó közzétételi kötelezettségek a kiegészítő mellékletben az vizsgált vállalkozásokra vonatkozóan a 4. táblázat tartalmazza. Az előzőhöz hasonlóan az IT Services Kft-nél minden tétel részletezve van a kiegészítő mellékletben, míg a többi cégnél ismét hiányosságok találhatóak, melyek a tájékozottságot befolyásolják.

4. táblázat: Mérleggel kapcsolatos közzétételi kötelezettségek

Table 4.: Balance Sheet-related disclosure requirements

Megnevezés	IT Services Kft.	Ozeki Kft.	Web-Server Kft.	Global Software Kft.	Lansoft Kft.
Immateriális javak, tárgyi eszközök mozgástábla	OK	Befektetett eszközök összevontan vannak	OK	OK	X
Értécsökkenés, terven felüli ÉCS mozgástábla	OK	Hiányzik: Immateriális javak	OK	OK	OK
Értékhelyesbítés mozgástábla	OK	X	X	OK	X
Jelentős időbeli elhatárolások alakulása	OK	X	X	OK	X
Lekötött tartalék jogcímenként	OK	X	X	OK	OK

Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

Az Immateriális javak és a tárgyi eszközökkel kapcsolatban egy mozgástáblát kell közzétenni, mely azt jelenti, hogy az adott mérlegtétel nyitó értékét, tárgyévi növekedését és csökkenését, valamint a záró értékét tartalmazza. Az értécsökkenéssel kapcsolatban szintén mozgástábla közzététele kötelező, viszont az Ozeki Kft-nél a mérlegben szereplő Immateriális javak értécsökkenése nem kerül részletezésre. A tárgyévben felmerült, de nem a tárgyévet terhelő költségeket, bevételeket el kell határolnia a vállalkozásnak, így az aktív és passzív időbeli elhatárolások alakulását szintén részleteznie kell a gazdálkodásnak, ezt a vizsgált 5 vállalkozásból 3 nem tette meg.

5. táblázat: Eredménykimutatással kapcsolatos közzétételi kötelezettségek

Table 5.: Income Statement-related disclosure requirements

Megnevezés	IT Services Kft.	Ozeki Kft.	Web-Server Kft.	Global Software Kft.	Lansoft Kft.
Értékesítés nettó árbevétele főtevékenységi megbontásban	X	X	X	X	X
Exportértékesítés árbevétele	OK	X	OK	X	X
Jelentős igénybe vett szolgáltatások	OK	X	X	X	X
Kivételes nagyságú bevétel, költség, ráfordítás	OK	X	Nincs részletezve	X	X

Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

A következő nagyobb rész a kiegészítő mellékletben az eredménykimutatás tételeihez kapcsolódó kiegészítések, adatok, információk közzététele, ezt az 5. táblázat mutatja be a vizsgált vállalkozásokra vonatkozóan. Ahhoz, hogy a külső szereplők az árbevételét meg tudják vizsgálni az adott cégnek, annak főtevékenységi megbontásban azt közzé kellene tennie. Ezt egyik elemzett vállalkozás sem tette meg a 2016-os üzleti évre vonatkozó beszámolójában. Az árbevétellel kapcsolatban továbbá az exportértékesítés árbevételét külön be kell mutatni, méghozzá a termékértékesítéshez és szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan külön-külön. Ez a táblázatból látható, hogy az elemzett cégek 40%-a, azaz kettő ismertette. Ha a költségeket, ráfordításokat vizsgáljuk, akkor fontos az igénybe vett szolgáltatások költségeit bemutatni, ezt csak az éves beszámolót készítő IT Services Kft. tette meg. Továbbá minden olyan kivételes nagyságú bevételt, költséget, ráfordítást be kell mutatni az

adott cégnek, mely a tárgyévben jelentős, illetve eltér az előző évihez képest. Ezt szintén az IT részletezte, a Web-Server közzétette, de nem részletezte, a Lansoft Kft.-nél pedig az eredménykimutatásából látszik, hogy az Egyéb bevételei jelentősen megnöttek, viszont nem lettek bemutatva, hogy mi is ennek az oka. A vizsgált másik két vállalkozás semmilyen információt nem tett közzé a bevételeiről, költségeiről, ráfordításairól.

Az utolsó nagyobb része a közzétételeknek a kiegészítő mellékletben a környezetvédelemhez kapcsolódó költségek, eszközök bemutatása, illetve az adózott eredménnyel kapcsolatos levezetések, felhasználások. Ezt a 6. táblázat szemlélteti.

6. táblázat: Egyéb közzétételi kötelezettségek

Table 6.: Other disclosure requirements

Megnevezés	IT Services Kft.	Ozeki Kft.	Web-Server Kft.	Global Software Kft.	Lansoft Kft.
Adózott eredmény levezetése	OK	Hiányzik: módosító tételek	Hiányzik: Eredmény levezetés	OK	OK
Adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslat	OK	X	X	X	X
Környezetvédelem	X	OK	OK	OK	OK

Forrás: Saját szerkesztés a beszámolók alapján

Az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot csak az IT Kft. tette közzé, míg az adózott eredmény levezetését szinte mindegyik vizsgált cég, kisebb hiányosságokkal. A környezetvédelemmel kapcsolatos költségeket, ráfordításokat, eszközöket viszont az IT Kft. kivételével minden vizsgált cég bemutatta, még ha nem is volt az adott üzleti évben neki.

5. Összefoglalás

Jelen tanulmány érzékeltetni kívánta azt, hogy a kiegészítő melléklet, melynek célja a külső szereplők tájékoztatása lenne számos vállalkozásnál nem állja meg a helyét. Míg az éves beszámolót készítő és könyvvizsgálattal is alátámasztott cég kiegészítő melléklete a számviteli törvény előírásainak szinte 100%-ban megfelel, addig az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozások kiegészítő melléklete számos hiányosságot tartalmaz, mind az általános, tájékoztató jellegű közzétételi kötelezettségek terén, mind a mérleg és eredménykimutatáshoz kapcsolódó információk, adatok, magyarázatok közzétételei terén.

Jegyzetek

1. Kozma A. (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához 1. köt.: Általános számviteli és könyvviteli ismeretek, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001.
2. Tóthné E. (2012): A kiegészítő melléklet szerepe és tartalma a számviteli információ hordozta megbízható és valós kép” kialakításában, Doktori (PhD) értekezés, Sopron, 2010., 2012. ISBN 978-963-334-072-1
3. Sztanó I. (2013): A számvitel alapjai, Perfekt Zrt. 2013, ISBN 9789633948217
4. Kresalek P. (2007): Beszámolási hajlandóság és a számviteli beszámolók hasznosításának hazai gyakorlata, Budapesti Gazdasági Főiskola, Magyar Tudomány Napja, 2007., 251–263. pp.
5. Laáb Á. (2006): Számviteli alapok, Typotex kiadó 2006, 70. pp.

6. Kerezsi D. (2017): A kiegészítő melléklet szerepe a piaci szereplők tájékoztatásában, *International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS)* Vol. 2. (2017). No. 4. DOI: 10.21791/IJEMS.2017.4.17., 202–212. pp.
7. Böcskei E.–Fenyves V.–Zsidó K.–Bács Z. (2015): Expected Risk Assessment–Annual Report versus Social Responsibility SUSTAINABILITY (ISSN: 2071-1050) 7: (8) pp. 9960– 9972.
8. Kardos P.–Tóth M. (2011): A kiegészítő melléklet Számviteli Tanácsadó, 2011/1. szám.
9. Számviteli Levelek, 2017., http://szamvitelilevelek.hu/az_eves_beszamolo/
10. Fenyves V.–Dékán Tamásné Orbán I.–Bács Z.–Böcskei E. (2015): Representation of the going concern concept in the financial statements NAUKI O FINANSACH – FINANCIAL SCIENCES (ISSN: 2080-5993) (eISSN: 2449-9811) 2015/4: pp. 24–38.

Felhasznált irodalom

- Böcskei E.–Fenyves V.–Zsidó K.–Bács Z. (2015): Expected Risk Assessment–Annual Report versus Social Responsibility SUSTAINABILITY (ISSN: 2071-1050) 7: (8) pp. 9960– 9972.
- Fenyves V.–Dékán Tamásné Orbán I.–Bács Z.–Böcskei E. (2015): Representation of the going concern concept in the financial statements NAUKI O FINANSACH – FINANCIAL SCIENCES (ISSN: 2080-5993) (eISSN: 2449-9811) 2015/4: pp. 24–38.
- Kardos P.–Tóth M. (2011): A kiegészítő melléklet Számviteli Tanácsadó, 2011/1. szám.
- Kerezsi D. (2017): A kiegészítő melléklet szerepe a piaci szereplők tájékoztatásában, *International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS)* Vol. 2. (2017). No. 4. DOI: 10.21791/IJEMS.2017.4.17., 202–212. pp.
- Kozma A. (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához 1. köt.: Általános számviteli és könyvviteli ismeretek, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001.
- Kresalek P. (2007): Beszámolási hajlandóság és a számviteli beszámolók hasznosításának hazai gyakorlata, Budapesti Gazdasági Főiskola, Magyar Tudomány Napja, 2007., 251–263. pp.
- Laáb Á. (2006): Számviteli alapok, Typotex kiadó 2006, 70. pp.
- Orbán I. (2015): A beszámolási kötelezettség In: Szerk: Fenyves V. Alapvető pénzügyi és számviteli ismeretek a gyakorlatban, Debreceni Egyetem, 2015, 69–76. pp.
- Sztanó I. (2013): A számvitel alapjai, Perfekt Zrt. 2013, ISBN 9789633948217
- Tóthné E. (2012): A kiegészítő melléklet szerepe és tartalma a számviteli információ hordozta megbízható és valós kép” kialakításában, Doktori (PhD) értekezés, Sopron, 2010., 2012. ISBN 978-963-334-072-1
- Számviteli Levelek, 2017., http://szamvitelilevelek.hu/az_eves_beszamolo/